

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1933 MÁJUS 23
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 114. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Ötven százalékos meglepetés éri a köztisztviselőket. Május hónapra ugyanis a pénzügyminiszterium a Nemzeti Bankkal folytatott sikertelen tárgyalások után a saját erejéből kényszerül a köztisztviselők fizetését előteremteni. Nem volt kétséges, hogy az egész összeget ezuttal is képtelen kifizetni. Ezért a pénzügyminiszterium tegnap végérvényesen döntött és eszerint az összes állami tisztviselők, igazságügyi hatóságok, papok, tanítók, szóval mindenki, aki az államtól illetményeket vár, májusi fizetésének csupán ötven százalékát kapja meg. Ezt az ötven százalékot június elsejéig kifizetik és a pénzügyminiszterium a pénzügyigazgatóságoknak megfelelő összeget bocsát rendelkezésre. A hátralékos ötven százalékos a pénzügyminiszterium június első napjában fizeti ki és akkor rendszerezik majd az illetmények pontos kifizetését. Sokszor hangoztatott ígéret ez. Az ötven százalék kiszámítása következőképpen történik. A köztisztviselő illetményeinek kimutatására az egyes közhivatalok külön tablót készítenek. A tabló első szakasza magában foglalja az egész fizetést, ebből a fizetésből leszámítják a nyugdíjat és más levonásokat, majd a levonások eszközzése után fenmaradó tiszta összeg ötven százalékát fizetik ki. A pénzügyminiszterium szigorúan közli, hogy csakis a májusi fizetésekre vonatkozik a mostani intézkedés.

Ami az idej régebbi hátralékos fizetéseket illeti, azokról egyelőre nem történt intézkedés. A pénzügyminiszterium azonban kijelentésbe helyezi, hogy fokozatosan ezeknek a kifizetésére is küld pénzt. A rendelet határozottan leszögezi, hogy a hátralékos fizetések kiegyenlítésére speciális rendszabályokat alkalmaznak. A miniszteriumból tegnap már számos pénzügyigazgatásnak küldöttek felhatalmazást, hogy az ötven százalék kifizetését megkezdhetik. Figyelemreméltó, hogy a rendelet az ötven százalékos fizetési arányt az állami autonóm vállalatok és az állami kereskedelmi vállalatok tisztviselőire is alkalmazza, mert ezek szintén csak ebben az arányban kaphatják meg illetményeiket. A nyugdíjasokról, akik idén már harmadik hónapja ugyancsak nem kaptak pénzt, a pénzügyminiszterium ezuttal ismét megígérte, hogy az új rendeletben az ő illetményeiknek legalább részben való kifizetéséről egyetlen szó intézkedés sem történik. A miniszterium ügylátszik tényleg a központi nyugdíjpénztárra bízta a nyugdíjasokat, vagy végleg sorsukra hagyta őket.

Fellázkodtak az orosz munkások a vörös katonák ellen, mert bér és élelmezés nélkül éjjel-nappal hadianyagot kell gyártaniok

Szovjetországból Varsóba érkezett jelentések szerint az orosz munkások között általános és egyre növekvő elégedetlenség uralkodik. A szovjethatóságok igen szigorúan tartják a munkásokat, ellenben ellátásukról és fizetésükről nem nagyon gondoskodnak. Ez az általános elkeseredés Kiebben munkáslázadásban robbant ki. A kievi ipartelek munkásai, akik hónapok óta semmiféle fizetést nem kaptak, sztrájkba léptek. A cseka négy osztály vörös katonát küldött a munkások ellen, akiket fegyverrel akartak arra kényszeríteni, hogy vegyék föl újból a munkát.

A munkások azonban elhelyezett megrohanták egy fegyverraktárt, annak óreit elűzték, az ajtókat feltörték és a raktár fegyvereit magukhoz vették. Fegyveresen azután szembeszállottak a katonasággal.

A munkások és a vörös katonák között valóságos tüzharc fejlődött ki, amelynek több halottja és számos sebesültje volt mindkét részen. Végre is két ezred katonaságot vezényeltek ki a fellázadt munkások ellen, akiket csak nagy-

nehezen sikerült megfékezni és lefegyverezni. A munkások vezetői közül tizenhatot azonnal agyonlőtek. Hatszáz munkást kényszerítették a munka felvételére. A dolgozó munkások mellett állandó fegyveres őrség van. Büntetésből a munkások naponta csak egyszer kapnak enni és félévig semmi pénzt nem adnak nekik. A cseka központi vezetősége szemrehányást tett Manasse Gregornak, a kievi cseka vezetőjének a lázadásért és őt vonta felelősségre a történetekért. Minthogy Manasse azzal védekezett, hogy a lerongyolódott és félholtra éhezett munkások elkeseredésükben cselekedtek, akkor a cseka központja megbízta a kievi cseka helyettes főnököt, hogy azonnal veresse vasra Manasset és vesse börtönre. Manasse nemsokára látta, hogy irodája felé közeledik egy szakasz rendőrral a helyettese és nyomban tisztában volt azzal, hogy mi készül ellene.

Tudta jól, mit jelent a cseka börtönébe kerülni és azért abban a pillanatban, amikor szobájába nyitottak, agyonlőtte magát. A golyó azonnali halálát okozta.

Ujabb jelentések szerint a kievi

munkáslázadásnak nemcsak az volt az oka, hogy a munkások nem kaptak bért és élelmezést, hanem az is, hogy vonakodtak éjjel-nappal hadifelszereléseket gyártani. A vörös hadsereg megbízottai állandóan ellenőrizték a munkát és sürgették a munkásokat a sietésre azzal, hogy Japánnal minden pillanatban kitörhet a háború és a hadianyagra sürgős szükség van.

A munkások kijelentették, hogy nem akarnak háborút, mert akkor még rosszabb dolguk lesz, mint amilyen máris van. A munkások több vezetőjét ezen kijelentések miatt letartóztatták, mire a munkások sztrájkjai válaszként.

A berlini Vorwärts szintén a készülő orosz-japán háborúról számol be. A német lap szerint Szovjetországból óriási mennyiségű hadi eszközt gyárt és azt nagy tömegben Keletzibériába szállítja. Az ország minden részén kérésre kérésre rekvirálások folynak és a parasztoktól a már egyszer kiadott vetőmagot is elszedik. A szovjetlapok állandóan Japán ellen izgatnak és minden cikk azzal végződik, hogy Oroszország ezt többé nem tűrheti. Valamennyi rádióállomást a háború szolgálatába állították. Az összes szovjetrádióban egész napon keresztül a japánok ellen beszélnek és a háború mellett izgatnak.

A nagyobb városokban a diákságot ugyyszólván naponta az utcára vezényelik azzal a paranccsal, hogy a háború érdekében tüntessen.

A szovjethatóságok erőszakos háborús propagandája ellenére a lakosság és főleg a parasztság hallani sem akar az újabb vérengzésről. A népek milliói megszenvedték már a kommunista uralom véres éveit és nem hajlandók újból fegyvert ragadni. A legutóbbi elkeseredett munkáslázadás elfojtása után a cseka vérebei minden elképzelhető terrort alkalmaztak, hogy a lázadás híre ne jusson ki külföldre, mert ebből igen könnyen komoly következtetéseket lehet levonni az ott uralkodó és végtelenül elszomorító állapotokra.

A kievi események hírére Ukrajnában, amely az ellenforradalmi megmozdulások gócpontja, az ottani parasztság körében szintén nyíltan kitört az elégedetlenség.

Mihailescu temesvári vezetőügyész a nagyszabeni törvényszék tanácselnöke lett és helyére Filipescu kolozsvári vezetőügyész kerül

A legfelsőbb igazságügyi tanács ülésén, amelyen Temesvárról Marta Sándor dr. a táblai főelnök vett részt, a temesvári ítélőtábla területén több áthelyezést és előléptetést eszközöltek. Eltávozik Temesvárról Mihailescu Marin vezetőügyész, akit a nagyszabeni törvényszék tanácselnökének neveztek ki. Mihailescu Marin utódja Filipescu Richárd kolozsvári vezetőügyész lett, aki legközelebb elfoglalja állását. Elhelyezték a temesvári törvényszékről Hasas Emil dr. törvényszéki albirót, aki a bukaresti törvényszékhez került Ciornei Demeter oravcai járásbíró hasonló minőségben Radaucba került, utódja Balut János filipestii járásbíró lett. Teodorescu Konstantin bozovicsi járásbíró Szászrégenbe került, utóda Boldescu Sándor, Curtea de argesi járásbíró. Mecculescu Aurél karánsebesi

törvényszéki bíró nagyváradai ügyész lett, míg Grecu Demeter nagyváradai ügyész karánsebesi törvényszéki bíróvá nevezték ki.

Eddigi szolgálati beosztásuk meghagyása mellett a következő előléptetések történtek. Táblabírák lettek Vadász Béla dr. temesvári törvényszéki bíró és Gitta Ágost dr. aradi ügyész. Törvényszéki tanácselnöki rangba kerültek Kiss Jenő nagyszentmiklósi járásbíró, Ludosan Miklós aradi vizsgálóbíró, Comorosan Aurél teregovai járásbíró, Musetescu Mihály dettai járásbíró és Prosteian Miklós lugosi törvényszéki bíró. A bírói karban eszközölt változásokra vonatkozó királyi rendeletek tegnap már megérkeztek a temesvári ítélőtáblához és június elsején az áthelyezett bírák új állomáshelyükön teljesítenek szolgálatot.

Magánbankok nem kapnak engedélyt valuták eladására és a korlátozó rendeletek végrehajtása a Nemzeti Bank kezében marad

A valutakereskedelmet korlátozó rendelet körül a bizonytalanság még tart. Tegnap annyiban tisztázódott a helyzet, hogy bizonyos könnyítések hoztak. A pénzügyminiszteriumban tegnap a vámvezérgazdaság és a Nemzeti Bank megbízottai tanácskoztak, majd megszövegezték azt a körrendeletet, amelyet a vámhivatalokhoz küldöttek. Ez a rendelet intézkedik arról is, hogy az utasok mennyi valutát vihetnek magukkal. Az intézkedés a következőket tartalmazza:

Átmenetileg minden utas ötezer leit, azonkívül tizenötezer lei értéknek megfelelő idegen bankjegyet vihet magával minden különösebb engedély nélkül a határon túl. Az ennél magasabb összegű kivételhez a Nemzeti Bank különleges engedélye szükséges. A tizenötezer lei értékű valutában nem szerepelhetnek csekkék, hitellevelek, értékpapírok, amelyeknek engedély nélküli kivitele a legszigorubbban tilos. A huszezer lei csakis ötezer leiben és tizenötezer lei értékű idegen bankjegyben vihető ki. Aranypénz kivitele a legszigorubbban tilos.

Az összes vámhivatalok mihez tartás végett megkapták ezt a fontos rendeletet, amely egyben közli azt is, hogy ez az intézkedés egyelőre átmeneti jellegű és valószínűleg a gyakorlati alkalmazás tapasztalatai után állapítják meg a további teendőket. A rendelet kimondja azt is, hogy tizenötezer lei értékben minden akadály nélkül bárki kaphat a Nemzeti Bank központi igazgatóságánál, vagy bármelyik fiókjánál valutát. Azonban ezt az összeget és a valuta vásárlást a visszaélések elkerülése végett be kell vezetni az utlevélbe, a vámhivatal pedig igazolja, hogy az utas tényleg elhagyta az országot.

Bukaresti jelentés szerint a jegybank fiókjai felhatalmazást nyernek, hogy bizonyos összeg erejéig minden formáság nélkül kiadhassák a valutavételre, vagy átutalásra szóló engedélyt.

A Nemzeti Bank bukaresti főintézeténél tegnap nagy volt a forgalom, több pénztár adta ki a szükséges valutákat, de így is nagy volt a sűrűség. Az igazgatóság felhatalmazta a pénztárkezelőket, hogy háromezer frank érték erejéig, amennyiben az igénylési okmányok rendben vannak és az igénylés okát az illető igazolja, kiadhassák a valutát.

Ezenél magasabb összeg kiadása tekintetében az igazgatóság fenntartotta magának a döntés jogát.

Még nem nyert tisztázást az a kérdés, miképpen kezeljék azokat, akiknek még a korlátozó rendelet életbe léptetése előtt effektív bankjegyekben volt valutájuk és ebből a pénzből akarnak utazni.

Az új valutarendelet következté-

ben elfogadták már az első valutacsempészt is. A Biharpüspöki határállomáson őrizetbe vették Weisz Kálmán szatmári pénzváltóüzlet-tulajdonost, akinél félmillió lei értékű dollárt és holland forintot találtak. Még nem nyert tisztázást, hogy Weisz külföldről hozta be a pénzt, vagy pedig belföldről akarta csempészni. Weisz azt vallja, hogy a pénzt Szatmárról hozta magával és nem volt szándékában csempészni. A talált valutát egyelőre lefoglalták. A jegybank temesvári fiókjához még tegnap sem érkezett meg a

valutarendelet végrehajtására vonatkozó részletes utasítás. Így tegnap sem lehetett hivatalosan valutát vásárolni és átutalásokat eszközölni. Sokan jelentkeztek a jegybank temesvári fiókjánál, azonban egyik sem vásárolhatott valutát. Temesvárról azonban tegnap már többen utaztak el az engedélyezett ötezer leinyi összeggel. A végrehajtási utasítás hiányában a jegybank fiókja még nem vette át a bankok valutakészletét és hivatalosan még nem zárta le a valuta és devizaszámlát sem.

Aki valutát akar vásárolni, annak utlevéllel kell igazolni, hogy utazik és indokolni kell az utazás célját is

A Nemzeti Bank bukaresti főintéze általánosságban a következőket közölte:

Azok, akik valutát vagy devizát igényelnek, ha magánosok, utlevéllel kell igazolni, hogy utaznak, egyben indokolni kell utazásuk célját. Amennyiben külföldön élő hozzátartozójuk számára kérnek devizát hiteltérlemmel iratokkal igazolni kell, hogy szükség van a pénzre.

Kereskedőknek igazolni kell, hogy áruvizetésre kell a deviza, egyben igazolni kell származási bizonyítvánnyal a külföldi áru eredetét is. Ezen intézkedésektől függetlenül megmaradnak a kompenzációs pénztár intézkedései. Bukaresti jelentés megemlékezik arról is, hogy a valutaosztályt a Nemzeti Bank a kompenzációs hivatal mellé osztja be. Tekintettel arra, hogy a jegybank temesvári fiókja is bizonyos mértékig felhatalmazást nyer a valutaszükségletek kiegészítésére, ez bizonyára annyit jelent, hogy a fiók mellett felállítják végre a kompenzációs hivatal fiókját is.

A n g h e l e s c u, a jegybank kor-

mányzója, tegnap kijelentette, hogy a valutakorlátozás végleges és a Nemzeti Bank, valamint fiókjai, egyedül végzik el ezt a munkát, magánbankoknak nem adnak engedélyt. Ez a gyakorlatban lehetetlennek fog bizonyulni.

Tegnap különben megjelentek az első hivatalos devizakurzusok. Ezek a kurzusok a devizában kötött tartozásokra érvényesek és főképpen a devizaváltókra vonatkoznak. Sokan idegen valutában fizetendő váltóadóságot csinálnak. Valutában azonban senki nem fizethet, azt a bankok nem is fogadják el, ezért a devizaváltók ellenértéke leiben fizetendő ki.

A devizakurzusok, amelyeket a jegybank megállapított, a következők: svájci frank 33, francia frank 6.70, font 630, marka 40, lira 8.70, cseh korona 5, dollár 157.75.

Ezek az árfolyamok körülbelül fedik a legutóbb jegyzett magánárfolyamokat, de a lei stabilizációs paritásának is megfelelnek.

A munkástelep földművesei 72 hold föld rendes bérletét kérik a várostól

A Munkástelep földművesei rendszerint a városnak a közelben fekvő földjéből vettek a multban bérbe családunkint néhány holdat és azon gazdálkodtak. A városnak a Munkástelep mellett hetvenkét hold földje van, amelynek holdjáért a munkástelepi földművesek évi nyolcszáz lei bért fizettek. Amikor új-
bérbe akarták venni erre az évre ezeket a földeket, közölték velük, hogy a bért ezer leire emelik föl. A szegény emberek a tavalyi nyolcszáz leies bér mellett is csak nehezen boldogultak és így nem tudták az ezer leies bért megadni. A város erre elhatározta, hogy ezeket a földeket városi tisztviselőknek holdan-

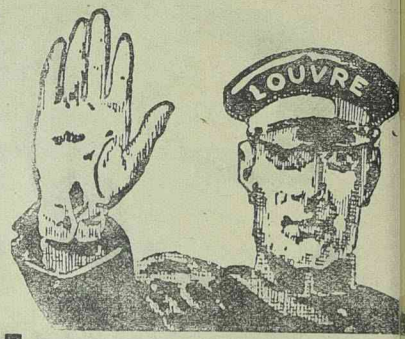
bérbe akarták venni erre az évre ezeket a földeket, közölték velük, hogy a bért ezer leire emelik föl. A szegény emberek a tavalyi nyolcszáz leies bér mellett is csak nehezen boldogultak és így nem tudták az ezer leies bért megadni. A város erre elhatározta, hogy ezeket a földeket városi tisztviselőknek holdan-

Ma szombaton május 21-én Erdély és a Bánát legnagyobb premierje

TRANSATLANTIC

egy óriáshajó belső élete tökéletesen, élethűen bemutatva. 100% német beszélő film a főszerepben GRETE NISSEN, EDMUND LOWE. Műsor kiegészítésül a színpadon nagy attrakció, Duo Flik-Flak Szenzációs, komikus akrobaták. Vasárnap d. e. 11 órakor matiné. Előadások naponta d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor.

PANAMA sportruháknak
Gricet teniszruháknak
Frotiranyagok fürdőköpenyeknek
Vászon és Levantin strandruháknak
Óriási választék
Olcsó árak
Vidékiek mintarendelését kérjük
„LOUVRE“
JÓZSEFVÁROS

kint ötszáz leiel adja bérbe. A szerződést még nem kötötték meg a tisztviselők, egyesek azonban máris kiszemelték maguknak a földeket, amelyeket bérbe akartak venni és azokat felesbe ajánlották föl a munkástelepi földműveseknek. Ezek panasza mentek a városhoz, mire az a tisztviselőknek megtiltotta, hogy feleseket keressenek, mert a bérlet csak úgy kaphatják meg, ha a földet maguk művelik meg. Sokan erre visszaléptek a bérlettől, mire a város kijelentette, hogy a földeket felesbe adja bérbe a munkástelepieknek. Egyesekkel az erre vonatkozó szerződést már meg is kötötték. A Munkástelep földműveseinek többsége azonban ezt nem tartja elfogadhatónak és beadványt intéz a városhoz, amelytől kéri, hogy a hetvenkét hold földet rendes bérletbe adják nekik és ne felesbe. Holdankint most is nyolcszáz leit ajánlanak föl, amivel a város jobban jár, mintha a tisztviselőkötől ötszáz leit kapott volna. A város ideiglenes bizottsága ezzel a kérdéssel legközelebb foglalkozik.

Éles késsel

felvágta az ereit egy fiatal leány

Szabadkán egy fiatal leány megrendítő körülmények között követett el öngyilkosságot. Horgosi Péter tekintélyes szabadkai kosárfonó két esztendő előtt összekülönbözött a feleségével. A házastársak akkor elhatározták, hogy nem válnak el ugyan, azonban külön költöznek egymástól. A szabadkai üzletet és műhelyt megtartotta az asszony, aki Teréz nevű tizennyolc esztendőes leányával maradt együtt. Horgosi Péter husz éves fiával Ujvidékre költözött és átvette az ottani fióküzletet és műhelyt. Két éven keresztül a házastársak nem érintkeztek. Nemrég azonban Horgosiné Ujvidékre utazott, hogy valami fontos üzleti ügyben tanácsot kérjen a férjétől. A házastársak ez alkalommal kibékültek és azóta Horgosi Péter több ízben meglátogatta a feleségét. A felnőtt leány nem jó szívvél nézte szülőinek kibékülését, mert attól tartott, hogy ez számára vagyoni megrövidülést jelent.

Három titkos társaság sorra el akarja tenni láb alól Japán mostani vezetőit

Tokiói jelentés szerint a rendőrség nagyobb arányú összeesküvést leplezett le, amelynek célja az volt, hogy Japán mostani vezetőit sorra eltegyék láb alól. Ennek az összeesküvésnek három titkos társaság az irányítója. Ez a három titkos társaság párhuzamosan dolgozik egymással. Az egyik titkos társaság a Halott Kéz, amely nemrég Sokumad u pénzügyminisztert ölte meg, a másik a Fekete Sárkány, amely-

nek katonatiszti tagjai pünkösöd vasárnapján agyonlőtték Inokai miniszterelnököt, a harmadik pedig a Földmivések Halálligája, amely nemrég a tokiói villamos műveket akarta felrobbantani. A rendőrség számos letartóztatást eszközölt.

Tegnap úgy látszott, hogy Suzuki igazságügyminiszternek sikerülni fog az új kormány megalakítása, mára azonban felborult a helyzet. A hadsereg vezetősége

ugyanis értesítette A r a k i hadügyminisztert, hogy nem hajlandó Suzuki kormányát támogatni, mivel az nem mutatkozott készségesnek a katonaság politikai kívánságait teljesíteni. Valószínűnek tartják ezekután, hogy a mikádó az új kormány megalakításával Hiranoma bárót bizza meg, aki a mérsékelt nacionalis párt ismert vezetője.

Megemésztetlen ételmaradékok

a gyomorban könnyen és kellemesen oldódnak Dr. Göllis táppora által. Előmozdítja a rendszeres, szabályos emésztést, megszünteti a gyomorfájást, minden hajtóhatás nélkül szabályozza a székleteket, rögtön megóv savanyu felbűfögés és gyomorégés ellen. Kitűnő gyomorszer. Ára 52 lei

Kizárólag gyógyszerárakban és drogueriákban kapható és pedig eredeti csomagolásban védjeggyel és Dr. Jos. Göllis Nachfolger Wien aláírással.

lírikus egyuttal a költői vértestvériség legigazabb valóságát is nyújtja, midőn lelki pregnanciák és egyéniségek véglegesen átfogó meglátásával pontosan azt a poétikus lelkiiséget adja, mely az eredeti műszenlethez. Különösen ott művel bámulatosat, mikor olyanokat vesz elő, akiket eddig teljességükben visszahadhatatlanoknak ítélték. Verlaine önzeneje, amint a szíven játszik, Baudelaire benső plasticitása, egy Rimbaud, egy Valery élő csodaként virulnak ki fordításában. Propertius, Horatius, Catullusnál, a szobrászi antik, ami megejt, az araboknál a metnum, ókinai versfordításaiban a csodálatos egyszerűség. Ezekből különben éppen most kerül három kötet egy előkelő budapesti cég kiadásában a nagyközönség elé.

Franyó legutóbbi műfordítása, a Rumänische Dichter, az egész román költészetet felöleli. Némileg filológiai kísérletnek is számít, hogyan lehet a román nyelv szellemiségét a germánba átültetni. Érdekes, kitűnően sikerült seregszemle, élén Eminescuval, akivel a modern román költészet megkezdődött. Tovább az erőteljes és képgazdag Cosbuc, Cerna, az erdélyi metafizikai beállítású Blaga, a francia hats alatt álló Minulescu, Eftimiu, Davidescu és a parasztdrámái crejü Cotrus.

Órrási munkásság a Franyó Zoltáné. Harminc kötet újabb műfordítás várja további sorsát az íróasztalában. Harminc kötet a nemzetközi megértés szolgálatában.

Flaneur.

Nem szökött meg

hanem anyjánál betegen fekszik Popovici Kornél

Popovici Kornél, a temesvári állambiztonsági rendőrség volt hivataltörökét S ass u György detektívvel együtt annak idején hivatalos hatalommal való visszaélés miatt három havi szabadságvesztésre ítélték. Ezt az ítéletet a semmitörökét is megerősítette és legutóbb az ítéletet végrehajtás céljából elküldötték a temesvári ítélőtáblának. A jogerős ítélettel kapcsolatban olyan hírek láttak napvilágot, mintha Popovici Kornél a büntetés kitöltése előtt külföldre szökött volna és ezzel kapcsolatban köröznek. Ezek a hírek alaptalanok, mert Popovici Kornél betegen Boksánbányán lakó özvegy édesanyjánál tartózkodik. Ami a büntetés megkezdését illeti, Nicolau Konstantin Popovici Kornél ügyvédje, a temesvári főügyészhez orvosi bizonyítvány alapján, amely igazolja, hogy Popovici valóban beteg, a büntetés megkezdésének elhalasztását kérte. Popovici tehát nem szökött meg az országból és nem rendelték el a letartóztatását. A legutóbbi amnesztia alapján a büntetés negyvenöt napi fogházra szállt alá.

A magyar kormány ágya nincs rózsákkal vetve és szívesen átadná helyét, ha garanciát kapna, hogy az új kormány a megkezdett uton halad tovább

A magyar parlamentben a belügyi tárca költségvetési vitájának befejezésekor felszólalt Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter. Az ellenzék felszólalásaira válaszolva kijelentette, hogy a gyülekezési szabadság ideiglenes felfüggesztésére az ország rendjének és nyugalmanak megóvása céljából szükség volt. Az azonban nem áll, hogy a kormány a pártok szervezkedését megakadályozta volna, tanubizonyosság erre Gál Gaszton pártja, amely az egész országban beszervekedett. Ami az ellenzéknek azt a panaszt illeti, hogy hatósági ter-

ror dolgozott sok helyen, kijelenti, hogy a kormány a hatóságok visszaélését a múltban sem tűrte és a jövőben sem fogja tűrni. A rendet a kormány mindenképpen fentartja és szigorúan jár el azokkal szemben is, akik a rend fentartása érdekében kapott hatalommal visszaélnak. A kormány nem egy párt, hanem az egész ország érdekében dolgozik. Meg lehet róla győződve az ellenzék, hogy a kormány ágya nincsen rózsákkal vetve és szívesen átadná helyét utódjának, ha garanciát kapna arra, hogy az új kor-

mány a megkezdett uton tovább halad. Amíg azonban ezt a bizonyítékot nem látja, addig kénytelen tovább megmaradni a helyén. Elismeri azt, hogy a jelen választási törvénnyel nem lehet még egy parlamentet megválasztani, de biztosítja az országot, hogy egy új parlament esetén sem tudnának a viszonyok egy-kettőre javulni. Ha egy új kormány jönne, az is hamarosan kénytelen lenne belátni, hogy képtelen beváltani rajta kívül álló okokból mindazt, amit uralomra jutásakor ígért.

Aranykincset is szállított a felgyújtott francia hajó, amelynek roncsai a nyílt tengeren még mindig égnek

A George Philippard nevű francia gőzös — mint Adenből jelentik — a nyílt tengeren még mindig ég. Az égő hajóroncsot állandóan több hajó veszi körül. Egyelőre a George Philippard hajót a tűz által okozott óriási hőség miatt nem lehet megközelíteni. A hajók arra igyekeznek, hogy a hajóroncsot zátonyra vontassák és így megmentsék az elsüllyedtől. A hajórakomány között három millió francia frank értékű arany és ezüst volt, amelyet a hajó az indochinai bank részére szállított. Nagyon szeretnék, ha ezt a szállítmányt meg lehetne menteni. Ha ez a pénz elvész, ugye ez a hajótársaságunk kell megtéríteni, amely eltilkolt, hogy a hajón munióit is szállít. A hajó megközelítése azért is veszedelmes, mert a hajó alsóbb részeiben még egyre történnek robbanások. Most állítják össze a hajó katasztrófája következtében a tűzben és a vízben elpusztult utasok névsorát. Ezek között van Sze Alfréd dr. volt kínai külügyminiszter is, aki Kinának népszövetségi fődélegátusa volt és most haza akart térni.

A vizsgálat megállapította, hogy a hajón a tűz nem egy helyen keletkezett. Ha ez így történt volna, akkor az oltás is könnyebb lett volna és a lángok nem tudtak volna olyan hirtelen elterjedni a hajón. A vizsgálat adatai szerint a tűz ugyanegy időben keletkezett a hajó számos részén, ami szintén a gyújtogatás mellett szól. Remélik, hogy ha a hajó roncsát a tűz megszűnése

után sikerül zátonyra vontatni, kétségtelen bizonyítékokat szereznek arra vonatkozólag, hogy a hajó valóban bűntény áldozata lett. A hajó kapitányának erre vonatkozólag máris vannak terhelő adatok a birtokában.

A Messageries Maritimes nevű hajótársaság, amelynek tulajdona volt az elégett George Philippard

gőzös, hivatalosan jelenti, hogy a hajó utasai közül hatszáznyolcvanhárom személyt sikerült megmenteni. Az eltűnt utasok száma nyolcvannégy, akik elveszettek tekintendők. Mitrovácz István budapesti illetőségű pincér, aki a George Philippard szolgálatában állott, táviratozott Budapesten élő szüleinek, hogy szerencsésen megmenekült.

A román költők műveinek seregszemléjét nyújtja Franyó Zoltán legújabb műfordítása

Franyó Zoltánnak újabb műfordítása jelent meg a könyvpiacra. Ezáltal a román költők műveinek antológiáját adja, de ez a mű csak a töredéke annak az óriási munkásságnak, amelyet Franyó műfordítás terén folytat. Ő ugyanis nem apropó fordító. Magasabb kényszer sordorja állandóan erre a területre. Bátran életcélnak nevezhetjük ezt a tevékenységét, melyet nemcsak költői tehetség sarkal szüntelen, hanem egy másik, módfelett érzékeny adottsága is. Franyó Zoltánnak szerelme a filológia. Regény, utazás, csábító élmény számára bekalandozni a nyelvek fejlődését, elbarangolni a keletkezések, gyermeki kezdek messzi homálybavesző utvesztőibe és elnézni, hogyan születik a szó, hogyan serdül, hogyan változik képe, hogy telik be mind finomabb zamatokkal, vagy hogyan válik vibráló szárnyu lepkévé ma

gas kulturák forrásában a báb-szerűen merev és mozdulatlan forgalom. A nyelvek élete és fejlődése titkokkal teli mythos. Végtelenül nehéz, szubtilis és egész életet kíván a vállalkozásunk, ha megakarjuk ismerni a filológia csodakertjét. Franyó Zoltán megtalálta a kulcsot. Európai nyelvek tanulmányozása, orientális és klasszikus nyelvek egyetemi kutatása, összehasonlító nyelvészet és mindaz a sok finom segédtudomány, amely az ismeretet és az ösztönt edzi, egyetlen harmóniába váltak benne, hogy úgy érzi már a nyelvélet profundus mély ütemét, mint egy szimfonikus hangverseny minden felzengő színt.

Ezek a filológiai képességek és ezek az eredmények azok, melyek Franyó műfordításainak egészen sajátos és rendkívüli szépségét, tisztaságát, transzpozíciós hitelét biztosítják. Természetes hogy Franyó a

Dél Hírnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGYTER
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 90, negyedévre 240, fél
évre 450, évre 900 lei. — Köt
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évre 1200 lei
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52 este 9 után 7-65 és 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
szerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása

A május vége

szenczió erejével hat majd Temesvá-
r kereskedelmi életében

Alig néhány nap választ már el a kisebbségi újságírók májusi vásárától és a hátralevő napok a lázas készülődések jegyében telnek el. A kereskedők, akik nagy helyesléssel fogadták a májusi vásár célját, már előre lekötötték a vásári pavilonjuk helyét és így ma már alig akad hely a Ferdinánd szálló nagytermében, amely nem volna lefoglalva. A pavilonok felállítása, olcsó árakkal való berendezése, pompás felkészítése már folyamatban van és ezzel karöltve megkezdődik a rendezés nagystílusú munkája is, amely minden tekintetben grandiózus, meglepetésszámba menő átalakítást végez a vásár területén. Az általánosan megnyilvánuló érdeklődés után itélve, a három vásári napon ezekre menő tömegek hullámanak a pavilonok közt és ez a három májusi nap a szenczió erejével hat Temesvár kereskedelmi életére. A közönség a szezon, de egyéb cikkeket is olcsón, reklámaron szerezheti be és bizonyára a vásár kölcsönös meglepedést jelent majd egy kereskedőknek, mint a vásárlóknak. A mai napig számosan kötötték le már a kiállításon a szükséges helyet, azonkívül több kereskedő és iparos tart helyszíni szemlét a teremben, hogy a még meglevő helyek közül válasszon.

Ugyancsak lázasan készülődnek a közelgő dátumra a divatszalonok is, amelyek a divatrevűn vesznek részt. A teremben felállított divatrevűhidon vonulnak fel Temesvár uriaszszonyai és urilányai a legszebb és legérdekesebb divatslágerekkel és ez az aktus pazarságánál és ötleteségénél fogva külön szenczió lesz. De ezenkívül nem egy frappáns ötlet, vonzó látványosság, kellemes szórakozás avatja hatalmas sikerűvé a májusi vásárt. A rendezőség vásári irodája a Brummerton boyvállalat helyiségében (telefon 17-24) naponként délelőtt 10—12, délután 4—6 óra között állandó permanenciában van és minden tekintetben információval szolgál az érdeklődőknek.

— Pacha Agost püspök Nagyszámán. Pacha Agost püspök ma délután Willjung Mihály titkár kíséretében Nagyszámra utazik, ahol holnap délelőtt a nagymise keretében az első áldozáshoz járuló gyermekeknek az oltári szentséget nyújtja. A püspök vasárnap este tér vissza Temesvárra.

— Pop Valér dr. igazságügyminiszter átutazott Temesváron. Pop Valér dr. igazságügyminiszter, akinek római utazásáról bukaresti jelentések alapján már napok előtt irtunk, a Simplonnal átutazott Temesváron. Pop Valér azért utazott Rómába, hogy a Szentszékekkel az erdélyi római katolikus státus vagyonáról és a konkordátummal kapcsolatban álló vitás kérdésekről tárgyaljon. A józsefvárosi állomáson a minisztert Meculesu Sándor táblai főügyész fogadta. Pop Valér magas, szikár, negyven év körüli férfi, aki szívesen elbeszélgetett a fogadására megjelent Meculescu főügyessel. Érdeklődött a temesvári viszonyok iránt és főleg igazságügyi kérdésekről informálódott.

— Katolikus nők napja. A temesvári katolikus nők most rendezik meg az évente szokásos nők napját. Ma, szombaton este a májusi ájtatosság után a katolikus nők a józsefvárosi plébánia templomból szentséges és gyertyás körmenetre indulnak. A körmenetet Rech K. Géza gyárvárosi apátplebános vezeti. Vasárnap délelőtt nyolc órakor a belvárosi székesegyházban a nők közös szentmisét hallgatnak és közös áldozás elé járulnak. Vasárnap délután öt órakor a Tiszti Kaszinóban nagyszabású kulturdélután lesz. Csátáry Adél és Prossinagg Elfrida szociális nővérek előadásokat tartanak, a leányklubok tagjai szavalókorésban előadják Sik Sándornak Mécsvivők című költeményét, a józsefvárosi zárda növendékei pedig énekelnek. A rendezőség kéri a megjelenésre azokat a katolikus nőket is, akik nem tagjai valamely katolikus egyesületnek.

ELSŐRENDŰ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLCÓ ÁRON
BELA KRAUSER FILM TEMESVÁR IV. TELEFON: 13-46

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

— Kulturális matiné a Magyar Házban. A Magyar Házban vasárnap, május 22-én, délelőtt tizenegy órakor nagy kulturális matiné lesz. A kitűnően megválogatott műsor keretében Molnár Magda hangversenyének nő áriákat és műdalokat énekel, a közkedvelt Csermák Lajos pedig egy csomó új magyar népdalt ad elő. Rajtuk kívül a Magyar Ház házizenekara is szerepel.

APOLLO MOZI: Május 21-22-23.

Kedvező időjárás esetén nyári mozi megnyitás

VLASTA BURIAN

a legjobb mozikomikus

FELFORDULT VILÁG

című kitűnő 100%-s németül beszélő és éneklő vígjátékban

Szereplők:

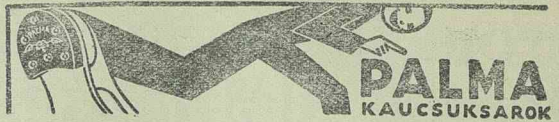
HARRY FRANK - MABEL HARIOT - KARL FOREST

Rendezte: KARL LAMAC Superfilm Brasov

Előadások kezdete: 5-7-9 órakor

Vasár és ünnepnapokon: 4-6-8-10 órakor

Május 23-tól kezdve az előadások kezdete: 6-8-10 órakor

HUZÓDIK AZ OSZTRÁK KORMÁNYVÁLSÁG. Az osztrák kormányválság megoldása még mindig nem sikerült. Dolfusz földművelésügyi miniszter, aki a köztársasági elnöktől a kormány megalakítására megbízást kapott, eredménytelenül zárta le tárgyalásait a kiszemelt politikusokkal. Dolfusz tegnap azt javasolta Miklas elnöknek, nevezzen ki olyan hivatalnokkormányt, amelynek az egyes pártokkal — még a szociáldemokratákkal is — összeköttetése legyen.

— Érdek és házasság. Cerceaga János erzsébetvárosi rendőr tegnap kötött házasságot Uhrin Ilona nagyváradai leánnyal. A vőlegény ötvenegy, a menyasszony huszonhárom esztendő. Mindkét fél másodszor kötött házasságot. A második házasságba a vőlegény hat, a menyasszony pedig két gyermeket hozott.

* A Wizo Eleven Gyermekujtsága. A zenére a ma agyonhajszolt, elcsigázott emberének okvetlenül szüksége van! A zené mozgásra serkent, a kedélyhangulatban változást idéz elő, felkelti az öröm érzetét, az öröm viszont a vörös vérszemeteket szaporítja, ami az általános közérzetet kellemesebbé, jobbá teszi. Még fokozza a közérzet javulását, ha olyanok muzsikálnak, akiket szeretünk, akiket szívünkbe zártunk. A Wizo 1932. május 22-én délután 4 órakor tartandó előadásán apróságainkból összeállított valóságos négergyerekekkel vedlett jazz zenekar fog játszani! Jöjjen el és a zenekar tagjai között okvetlenül ismerősökre akad, ha még oly pöttömnyiek lesznek is!

— A megyei prefektúra köszönete. A vármegyei prefektúra a sajtó útján mond köszönetet mindazoknak, akik az árvizkárosultak javára adakoztak. A Vörös Kereszt Egyesület 15.000 lei, a tüzértisztító iskola 10.000, a gyárvárosi román négyelet 1000 és a Mircea egyesület 1000 leit adományozott, amely adományokért a prefektúra köszönetet mond. Köszönetét fejezi ki ezenkívül a prefektúra a gyűjtésben résztvevő négyleteknek, ezenkívül mindazoknak, akik az árvizkárosultak javára természetbeni adományokat küldtek. Erre a célra a megyei prefektúrához összesen 175.000 lei folyt be.

Üzletberendezés

mint állványok, pultok, szép kassza, íróasztalok, székek, írógép, esetleg darabonként is eladó. „Univerzum” kiállításból még visszamaradt villany- és vízvezeték szerelési cikkek, carbid-lámpák, csillárak, rádiók és rádióanyagok, villanykörték, kertilámpák, tömítési anyag stb. gyorsan, olcsón eladó.

Timisoara-Gyárváros, Liget-ut 9.
I. em. 2 szám.

Társas utazás Romániából

dublinoi nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra, 1932. június 12. - július 3. között. A mindkét ritusú katolikus érsekek és püspökök magas védnöksége alatt a Hamburg-Amerika Line „Oceana” hajójával.

Felvilágosítások a püspöki hivataloknál, plébániáknál, valamint a

HAMBURG-AMERIKA LINE S. A. B.
Lombard Street
Boulevard, Cales Victoriai 24.
Timisoara, Strada Maroy 2.
Cseréhi, Str. Reg. Ferdinand 39.

Kiadó üzlethelyiségek

Lakások, műhelyek és pincehelyiségek:

Junius 1-től

1. A Makri-féle házban, Belvárosi Str. Gen. Dragalina No. 3. (Deák utca) Egy 1 szobás lakás, konyha és melléhelyiségek. Első emelet ajtó 19, Daróczy Mihály könyvtörszet udvari helyisége. Molnár Gyula dr. ügyvédi iroda helyiségei, két utcai szoba balkonnal.
2. A szerb hitközség új épületében, Dóm tér 4 sz. Egy 3 szobás lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel, a Dóm tér utcai frontján. Egy üzlethelyiség a Dóm tér utcai frontján. Egy nagy betonozott pincehelyiség, áruaktár céljaira megfelelő.
3. A Scarlato-Pavlovits-féle házban, Belváros Városház utca és Jenőherceg utca No. 1/a. Onito Sava hentes 2. számú üzlethelyisége és a 4. számú üresen álló üzlethelyiség.
4. A szerb hitközség házában, Belváros Hunyadi utca No. 10. Barth Ádám rövidaru-cég üzlethelyisége és az udvarban több helyiség, műhelynek alkalmas. Az összes felsorolt bérhelyiségek június 1-től három évre bérbeadhatók. A lezárt és lepecsételt ajánlatokat, 10% bánatpénzzel május 24-ig a szerb hitközség irodájában: I. Dóm tér 4 sz., lehet leadni, ahol közelebbi felvilágosításokkal is szolgálnak. Az árlejtés eredményének megerősítési és döntési jogát a szerb hitközség magának tartja fenn. Temesvár május 10-án.

A belvárosi görögkeleti szerb hitközség

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai ir-
tétet jelenti: Meleg, helyenkint
zivatáros időjárás várható.

— **Konstantin és Ilona.** A görög
keleti egyház ma ünnepli meg
Szent Konstantin császár és felesé-
gének, Szent Ilona császárnőnek
ünnepét. A gyárvárosi görög keleti
székesegegyházban, a mehalai, erzsé-
betvárosi és józsefvárosi görög keleti
templomokban ma délelőtt istentisz-
teletek lesznek. A hivatalok nem
dolgoznak, egyébként — tekintettel
az ünnepek kizárólag egyházi voltá-
ra — semmiféle munkaszünet nin-
csen.

— **Körmenet a Rozália-kápolná-
hoz.** Az ezerhétszáz éves elején
pusztított temesvári pestis megszü-
nésének emlékére emelt erzsébetvá-
rosi Rozália-kápolnához a közön-
ség évente egyszer körmenetben von-
ul. Az idei körmenet holnap lesz,
amikor az egyes városrészekből reg-
gel nyolc órakor vonulnak a hívők
a kápolnához, ahol nagymise és pré-
dikáció lesz.

— **Megnyílik a városi cselédottho-
n.** Megirtuk, hogy a város Grofso-
rean Kornél dr. főpolgármester
kezdeményezésére cselédotthont lé-
tesít, amelyben állástalan cselédek
lakást és ellátást nyerhetnek. A fő-
polgármester megbízásából Vulpe
István, a városi tanocsothontól fel-
ügyelője már el is készítette az
erre vonatkozó tervet. Eszerint a
cselédotthont a belvárosi leánytan-
ocsothonnal kapcsolatosan csi-
nálják meg és a cselédleányok napi
néhány leírt kapnak majd teljes
ellátást. A cselédotthonnak két ha-
talmas terme lesz. Az egyik lesz a
hálóhelyiség, a másikban nappal
fognak a cselédek tartózkodni, akik
napközben különböző munkákat vé-
geznek ott és kötelesek ezenkívül
az otthon takarításáról is gondos-
kodni. A városi cselédotthon már a
legközelebb megnyílik.

**Zsák
Zsineg
Kötél**

SINGER, Gyárváros, Fő-utca

— **A hanyag iskolaigazgatók el-
len.** Jorga Miklós közoktatásügyi
miniszter rendeletet intézett az ösz-
szes tanfelügyelőségekhez és felhívja
a tanfelügyelőket, készítsenek kimu-
tatást azokról a tanítókról, akik nem
laktak működési helyükön. Jelentést
kell tenni azokról az igazgatókról
is, akiknek természetbeni lakásuk-
kal egybekötött kertjük elhanyagolt.
Ha ilyen igazgatótanítók akad-
nak, azoktól megvonják az igazga-
tói megbízást. A miniszterium a
tanfelügyelőket személyükben teszi
felelőssé, hogy az igazgatók a kert-
jeiket ápolják, rendet tartanak, vi-
rágot ültessenek.

Üzletberendezés

fűszer, rövid- és divatruházak
részére **iroda**, vendéglői és
kávéház berendezés, márvány-
lapos büffetpult, tükrösállványok,
**Thonet és kertiszékek és
asztalok** használt, jó állapotban
olesón kaphatók

Oberländer Ferenc

Józsefváros, Fröbl-utca 33.

— **Hősök napja.** Junius 9-én ün-
nepli az ország a hősök napját. A
temesvári ünnepek sorrendjét
Furlugeanu Oktáv prefektus és
állapították. Az ünnepség reggel
kilenc órakor kezdődik a Dóm-téren
tartandó tábortestülettel,
amelyen részt vesznek a katonai és
polgári hatóságok képviselői, to-
vábbá az összes egyesületek és tes-
tületek kiküldöttjei. Istentisztelet
után katonazene mellett menet indul
a katonai temetőbe, ahol a hadse-
reg, a vármegye, a város és a kü-
lönböző egyesületek koszorukat
helyeznek el. A hősök napján tör-
vényes munkaszünet lesz.

— **Gondatlanság vádja alól fel-
mentett villamos kocsivezető.** A
temesvári törvényszék tegnap Ko-
vács Mátyás villamos kocsivezető
ügyében hozott ítéletet, aki négy év
előtt a józsefvárosi Kossuth Lajos-
utcában elgázolta Schlesinger
Márton gyakornokot. Schlesinger
akkoriban a Frank-féle bőrkereske-
desben volt alkalmazva. A szeren-
csétlenség súlyos kimenetelű volt és
Schlesinger a jobb karját is elveszi-
tette. A tanúk kihallgatása után,
akik a vádlott kocsivezetőre kedve-
zően vallottak, az ügyész eljuttatta
a vádat és a törvényszék Kovács
Mátyás kocsivezetőt felmentette a
vád alól.

**Tennis-
ütők, labdák, cipők, nagy
választékban. Hurokások,
javítások az ismert precíz
kivitelben. Óriási áresés
az összes cikkeken. Gyö-
ződjön meg hallatlan olcsó
árainkról. RECTA, I.
Hunyadi utca. Telefon 183.**

Gyárvárosi lerakat: Grand Bazar, Fő-utca.

— **Bizottsági ülés.** A városi szin-
ház, mozi és zeneiskola működésé-
nek ellenőrzésére alakított polgári
bizottság kedden, május 24-én a
városháza nagytermében ülést tart.

— **Az utcán összeesett egy nyolc-
vanhat éves asszony.** N edici Lujza
nyolcvanhat éves asszony, aki a jó-
zsefvárosi Fröbl-utcában lakik, anél-
kül hogy szót volna valakinek, el-
távozott hazuról, utközben a Beg-
ajobbsoron rosszul lett és összeesett.
A járőrök értesítették a mentőket,
akik az asszonyt a lakására szállí-
tották.

— **Zászlószentelés Ujváron és
Knézen.** Az ujvári ifjúsági egyesület
ünnepélyes keretek között szentelte
fel új egyleti zászlaját. A zászló-
szentelési ünnepséget R ö m i s c h
Margit zászlóanya tiszteletére ren-
dezett szerezéssel nyitották meg,
majd ismerkedési estély volt, amelyen
Farle Jakab községi bíró, az
egyesület vezetője és N i s c h
b a c h József kanonok intéztek
beszédet az ifjúsághoz. Másnap reg-
gel zenés ébresztő volt és zenekarok
hangjai mellett vonult fel a díszme-
net a templomba, ahol Nischbach
kanonok ünnepi misét mondott
majd a zászlószentelési szertartás
következett. Délután sportünnepély
volt és este táncmulatsággal feje-
ték be az ünnepeket. Zászlót szent-
elt a knézi dalárda is és a zászló-
szentelési ünnepségen a környékbeli
testvéregyesületek szintén résztvet-
tek. A zászlószentelési szertartás
után dalosverseny volt, amelyen ti-
zenkét dalegyesület férfikara vett
részt.

A hátralékos gabonaprémiumokat
nem fizetik ki. A földművelésügyi
miniszterium a gabona és lisztkivi-
teli prémiumok hátralékos összegé-
nek kifizetését bizonytalan időre
felfüggesztette.

FORUM

Kettős műsor — Rendes helyárrakkal

Két komplett kitűnő és kacagtató vigjáték
d. u. 5, fél 8 és fél 10 órakor

Max Adalbert

A ZSARNOK

és

Emil és a detektívek

melyet heteken keresztül zsufolt házak
mellől pergették a külföldi mozgók

Szombaton és vasárnap d. e. 11 órakor valamint d. u. 3 órakor
MATINÉ: EMIL és a DETEKTÍVEK Matador-film Brasov

**KOMMUNISTA PUCCS KÉSZÜLT
SEVILLÁBAN.** Sevillában forra-
dalmi alakulatot lepleztek le,
amelynek célja kommunista puccs
végrehajtása volt. Harminc össze-
esküvőt letartóztattak. A város
különböző részeiben tartott ház-
kutatások alkalmával hétszáz da-
rab pokolgépet találtak, amelyek-
kel az összeskűvők merényleteket
akartak elkövetni.

— **Tartalékos tisztek jelsntkezése.**
A temesvári hadkiegészítő parancs-
nokság ezuton is felhívja az összes
tartalékos tiszteket, akik az évi
szokásos jelentkezési kötelezettség-
nek még ezeidig nem tettek eleget,
hogy május harmincegyedikéig fel-
tétlenül jelentkezzenek katonai köny-
vük láttamozása végett a hadkiegé-
szítő parancsnokságon. A legújabb
honvédelmi miniszteri rendelet meg-
engedi, hogy május harmincegyedi-
kéig nemcsak az 1932. évre hanem
az előző évekre visszamenő és
esetleg elmulasztott láttamozásokat
is eszközöljék. Akik ezt a határna-
pot elmulasztják, azok ellen meg-
teszik a törvényes lépéseket és a
hadbíróóság ítélkezik fölöttük.

— **A Magyar Párt lugosi érte-
kezete elmarad.** A Magyar Párt
bánsági központja értesíti a párt
szörénymegyei tagozatait, hogy a
vasárnap, május 22-re Lugosra a
gazdakörök alakítása tárgyában
egybehívott értekezés és a terve-
zett nőrinccsei kirándulás elmarad.
Az engedély nem volt idejében
megszerezhető és így az értekezle-
tet későbbre kellett elhalasztani.

— **A Magyar Párt rónai tago-
zata** május 20-én délután négy óra-
kor az Illés-féle vendéglőben évi
közgyűlést tart. A közgyűlésen
megejtik az új tisztikar megválasz-
tását is.

— **A Temesvári Urlovasok Klubja**
a klub tagjai és a lovassport kedve-
lői közötti harmonia kimélyítésének
érdekében vasárnap, május 22-én a
vadászerdei lövöldében nagyszabású
pikniket rendez a temesvári közéleti
és katonai előkelőségek részvételé-
vel. A lovassport délután három
órákor indul a tüzérkaszárnya udva-
rából. Az ünnepségen Furluge-
anu Oktáv megyei prefektus, Dra-
galina ezredes, Simboteanu
ezredes, Ambrózy Andor báró,
Mardan Dénes dohánygyári igaz-
gató, Blajeau Viktor, a temes-
vári műgyetem rektora, Muth
Gáspár dr. szenátor és még igen
sokan, hölgyek és urlovasok vesznek
részt. A rendezés munkáját Ili-
escu kapitány, a közismert sport-
ember Braileanu, Tosescu,
Macari és Pietraru főhadna-
gyokkal végzi.

— **Súlyosan bántalmazott jegyző.**

A legutóbbi lugosi vásáron a pa-
rasztok megtámadták Besztercei
Antal szerezvási községi jegyzőt,
aki állami adó fejében lefoglalt ser-
teket és borjakat akart a vásáron
elárvereztetni. Szerezván község la-
kosai nyomorukra való hivatkozással
nem fizették az állami adókat, ami
arra kényszerítette a községi jegy-
zőt, aki az adók behajtására szí-
goru parancsot kapott, hogy a
község néhány módosabb gazdá-
jánál foglalásokat eszközöljön.
A lefoglalt állatokat azonban a köz-
ségben nem tudta elárvereztetni és
ezért behajtották azokat a lugosi
vásárra. Amikor a vásáron megper-
dült a dob, különböző községekből
összeverődött gazdacsoport furko-
sokkal nekiesett a jegyzőnek és
véresre verték. A tömeg az állato-
kat is elszabadította és elhajtotta
azzal a szándékkal, hogy visszaad-
ják tulajdonosaiknak. A jegyző a
támadásról jelentést tett a rendőr-
ségnek, amely megindította a vizs-
gálatot.

* **Irodaáthelyezés.** Várnay Ele-
mér dr. ügyvédi irodáját Löffler A)
palotába, III. emelet (Lift) helyezte
át. Telefon 95.

Ne hanyagolja el a személt
**Szemüvegek nagy
választékban**
TEJNOR FERENC és Tsa
optikai üzletében
Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 6-41

* **Bayer Rezső hangversenye a
Tiszti Kaszinóban.** Bayer Rezső
temesvári fiatal hegedűművész, aki
szombaton, ma este kilenc
órákor tartja hangversenyét a Tiszti
Kaszinóban, nem ismeretlen a te-
mesvári közönség előtt. Műsoros
estélyeken évek előtt többször fellé-
pett és bámulatos technikájával és
érzésteli játékkal nagy sikereket
aratott. Bayer Rezső azóta Berlin-
ben elvégezte a zeneművészeti fő-
iskola és bámulatos haladást tett.
Berlinben többször lépett a nyilván-
osság elé és fellépéseiről a nagy
berlini lapok kritikásai elragadta-
tással írtak. Most, hogy hazakerült
ismét, haladását bemutatja a temes-
vári közönségnek is. Hangversenyén
a zongorakíséretet Freund Leó
zongoraművész vállalta el. Bayer
Rezső különben a bukaresti rádió-
tól meghívást kapott hegedűhang-
versenyre. Jegyek elővételben a né-
met könyvkereskedésben és a Co-
lumbia gramofonüzletben kaphatók.

— **Adomány.** A Déli Hírlap egyik olvasója
a Kunst-telepen nyomorgó hajléktalan csalá-
dok részére öt kiló lisztet, két pár cipőt, egy
pár harisnyát és egy nadrágot adományozott.
Az adományokat rendeltetési helyükre juttat-
tuk.

A szegény emberek nagy áruházában a józsefvárosi Bega közelében ócska cipőtől gramofonlemezig és papagályketrectől irógépig mindent lehet olcsó pénzért kapni

Temesvár lakosságának nagy része abból él, hogy eladogatja holmiját. Kereset nincsen, kenyér pedig kell. Sok ember kiválogatja cók-mókjából azt, amire éppen nincsen szüksége és pénzre váltja.

A Fröbl-utcának a Scudier-térről egészen a Begáig terjedő részén a jobboldalon áll az ócskapiac.

Ez azonban nem a hivatásos ócskások piaca. Itt a lecsúszott szegény emberek árulnak. Van itt olyan, aki maga jön el holmijával, van olyan, aki többek megbizásából árul egyet-mást. De aztán kifejlődött itt egy új ipar. Ezt olyan szegény emberek alkotják, akik néhány hét előtt még a maguk holmiját árulták, később bizományosok lettek, végül pedig más szegény emberek ingóját megvásárolják és azt néhány leinyi nyereséggel tovább adják.

Ennek a piacnak a vevői más szegény emberek, akiknek nincsen pénzük, hogy maguknak új holmit vásároljanak, hanem beérik a használttal is.

Az általános leszegényedés jele, hogy a vásárlók sorában nemcsak munkások, hanem intellektuelek is látnak.

— **Katolikus lányok színi előadása.** A gyárvárosi Erzsébet-leányklub műkedvelői vasárnap, május 22-én délután félöt órakor a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület Tigris utca 6. szám alatti nagytermében színi előadást rendeznek. Előadásra kerül egy megható társadalmi színjáték. A leányklub műkedvelői, akik előadásaikkal már számos sikert arattak, részolgnak arra az érdeklődésre, amely előadásuk iránt előre megnyilvánul.

ROLÓK

SINGER, Gyárváros, Fő-utca

* Szepelít, majfoltjait eltüntető a higanymentes Depigmin arcviz. Kapható kizárólagosan a Mária gyógytárban a Mária szoborral szemben. Utánzatoktól óvakodni.

— **A tiszazugi arzenper utolsó fejezete.** A magyar Kuria most tartotta a tiszazugi arzenmérgezési per utolsó tárgyalását. A nagy érdeklődéssel várt ítélet Takács Lajosné halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra, míg Beké Mihályné életfogytiglani elzárásra szóló ítéletét tizenöt évi fegyházra enyhítette. Pápai Ferencné és Csér Lajosné ügyében a Kuria elutasította a felebbezést és megerősítette az ítéletét. Takácsné bűnyügyének elbírálásánál tekintetbe vették a vádlótnő hetvenhárom éves korát és azt, hogy bűnét husz esztendővel ezelőtt követte el. Beké esetében ugyancsak enyhítő körülmények folytán mérsékeltek a büntetést. Ezzel az ítélettel az utolsó arzenes per is lezárult.

hatók.

Bizony a szegény emberek nagy áruháza az, amelyben szegény emberek az eladók és szegény emberek a vevők.

Aminthogy a nagyvárosok óriási bazárjaiban mindent talál a vevő, itt is megtekinthető mindazt, amire szüksége van. Ruha kell valakinek? Van itt elég. Női- és férfi fehérneműben sincsen hiány. Cipő van mindenféle fajta. Zsebkendő, fejkendő, vállkendő, törölkendő. Szalag, csipke, kézimunka. Asztalnemű, ágynemű, nőikalap, férfikalap, gyermekkalap, sapka. Akinek konyhaedény, lábos, fazék, tányér, tál, gyuródeszka, evőeszköz, vasaló, szűrő, szita kell, azt is megtalálja. Bicikli, jó, rossz.

Fényüzési dolgok is vannak: szőnyegek, plüssstertők, függönyök.

A lábtöröltől kezdve mindennemű lakberendezés. Butor is.

Egyéb tárgyak kellének? Varrógép, madárkalitka kezdve a kis kanáriháztól a nagy papagályketrecig. Gramofon. Gramofonlemez. Ezek külön is eladók. Meg is lehet őket mindjárt hallgatni. Bőrönd, kicsi, nagy, vászonból és bőrből való, a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabb angol áruig. Boros üveg, vízes üveg, likörös üveg, egyszerű pohár, metszett pohár. Tükör. Beretva, önberetváló készülék. Egy régi irógép is hivalkodik itt. Vízözön előtti model. Irni azonban még lehet rajta. És mindössze kilencszáz le. Csak ennek az árát jegyezzük ide. Azonban mindenki biztos lehet róla, hogy a többi cikk ára is alacsony.

Cipőt már negyven leiert is lehet kapni. Férfiöltöny százért.

Igazis: irodalom is van itt bőven. Csak egy helyen árulják elkülönítve a ponyvát. Csak ez az egy árus specializálta magát a szellemi termékekre. Mä-különben majdnem minden árusnál mindenféle áru között lehet találni könyvet és folyóiratot.

Néhány lei mindössze egy-egy könyv. Leginkább falusi emberek vásárolnak könyvet és régi illusztrált lapokat.

Három leiert éppen most vásárolt kövér paraszasszony egy néhány éves Színházi Életet. Az unokájának veszi képeskönyvnek, mondja.

k. e.

— **HATALMAS VÁMPANAMA.** A Petit Parisien nagy botránnyól ír. A lap szerint körülbelül tíz év óta rengeteg amerikai autó érkezett Franciaországba olyképpen, hogy azokért semmi vámot nem fizettek. Az ügybe számos vámtisztviselő bele van keveredve. Az állam kára igen tekintélyes. A rendőrség a legnagyobb titoktartással folytatta a vizsgálatot. Most, hogy az ujság a titkot ki-pattantotta, a dolog egész Franciaországban nagy felháborodást keltett.

— **Jön a nyári időszámítás** holnapról kezdve. Ma, szombaton éjjel lép életbe az új nyári időszámítás. Ma pont éjfélkor az órákat egy órával előre kell igazítani. Az új időrend Románia területén minden közhivatalra, a vasutakra is kötelező és így a polgári élet is ahhoz alkalmazkodik.

— **Harangszentelés Rónacon.** A rónáci római katolikus hitközség holnap tartja harangszenteléssel egybekötött templomi bucsuját. A négy új harangot a templom előtti téren tábori mise keretében Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostszékes szenteli be. Utána a hitközség diszközgyűlést tart. Délben az Ujváry féle vendéglőben bankettet rendeznek, délután pedig következnek a szokásos bucsunapi szórakozások, melyeket este műkedvelői előadás és táncmulatság fejez be.

— **Anyakönyvi hírek.** Született: Rauseh Mihály. Meghaltak: Weigel Mária 78 és Mészáros Engelbert 5 éves korában.

— **Gazol az autó.** Tegnap délelőtt a belvárosi Jenőherceg-utca és Hunyadi-utca sarkán az 1004 Tms. jelzésű autórakski összeütközött Halper Onó kerékpárossal, aki a karambol következtében a földre zuhant és kisebb sérüléseket szenvedett.

VÁROSI MOZGÓKÉPSZINHÁZAK

Kedvező időjárás esetén ma, szombaton (Május 21)

CAPITOL és APOLLO nyári mozik megnyitása

Az előadás kezdete este 9 órakor

Május 22-től (vasárnap) kezdve az előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon: 4-6-8-10 órakor

Hétköznapokon: 6-8-10 órakor

Itt a nyár

FROTIR ANYAGOK
SPORT ÉS TENISZ-
RUHAKELMÉK
DUS RAKTÁR
TEKINTSE MEG
KIRAKATAINKAT

FORTUNA Gyárváros

— Az árterületen való építkezés veszedelme. A városi hatóságnak tudomásra jutott, hogy a város által kiosztott házhelyekkel spekulációt űznek. A spekuláció — amint már megirtuk — különösen a rékási és gírodoi út mentén levő, úgynevezett G r o s s m a n n telep közelében fekvő telkek eladása körül burjánzott fel, amelyek építkezésekre nem alkalmasak, mert árterületen fekszenek. Az árvízveszedelemtől fenyegetett házhelyek tulajdonosaival a városi ideiglenes bizottság tárgyalásokat kezdett házhelyek kicserélésére vonatkozólag. A városi hatóságok felhívják az érdekeltek figyelmét arra, hogy ezeken az árterületen levő házhelyeken az építkezést csak a városi szabályrendelet keretében engedélyezi és a szabályrendelet ellenére megindított építkezést megtiltják, egyben az ellene vátó tulajdonosok ellen az eljárás megindítják. A városi hatóságok az árterületen megkezdett építkezéshez segédkezést nem nyújt, hanem a városi szabályrendelet értelmében jár el.

Mozi

Emil és a detektivek

A Forum mozi hangosfilm ujdonsága

Kedves megható film, amelynek gyermekek a szereplői. A technikai is kitűnően sikerült film üde gyermekeregével és a rendkívül érdekes cselekménnyel a külföldi metropolisokban világsikert aratott és Temesvárott is meglepetést okozott. Emilt a vonaton a csirkefogó elaltatja és ellopja a pénzét. Emil a berlini utca kis csibészeivel kutat a bandita után és sikerül is kinyomozni a tolvajt. A gyermekfilm Temesvárott nagy tetszésre talált.

Mozik műsora

Belvárosi Capitol mozi: Ünagsága autózik (Beszélő filmperegett)
Forum mozi: Emil és a detektivek. (Beszélő film)
Gyárvárosi Apolló mozi: Felfordult világ (Beszélő film.)
Józsefvárosi Tivoli mozi: Transatlantiek (Beszélő film)

Rádió

Szombat (május 21.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Operett-előadás. **Budapest.** 10 óra 15: Gramofonzene. Közben hírek 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Zenekari hangverseny Zilzer Piroška (zongora) és Retezár Katica (ének) közreműködésével. 3 óra 45: Ártóiyambírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátékórája. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 7 óra: Az első honvédegyalozgred zenekarának hangversenye 8 óra 30: Rádió amatőrpósta. 9 óra 15: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Kovacevics étteremből. 10 óra 15: Hírek. 10 óra 30: Gitár-est. közreműködik Basilides Mária (ének). Frits Miklós, Nádai Béla és Janusary Miklós (gitár), Zsamboky Miklós (gongona) és Bertha István (celesta). 11 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária szállóból. 1 óra 30: Megyeri Gyula jazz-bandjének hangversenye a Dunapalota szállóból. Varsányi Rezső énekszámait. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 45: Gramofonzene. 4 óra 20: Négerdalok gramofonon. 5 óra: Ifjúsági óra. 5 óra 50: Délutáni hangverseny. 8 óra 45: Szórakoztató zene. 11 óra: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. (Közvetítés Budapestről.) **Belgrád.** 12 óra: Gramofonzene. 1 óra 5: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra 30: Népdalok. 6 óra 30: Hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 35: Vidám dalok. 11 óra 5: Cselló és zongoraszonáta. 11 óra 40: Cigányzene. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Kedélyes-est. 12 óra 30: Zenekari Hangverseny. 2 óra 30: Jazz-band **Milánó.** 8 óra 5: Könyvű zene 8 óra 35: Gramofonzene. 9 óra 15: Szalózene. 12 óra: Táncczene. **Prága.** 9 óra: Énekkvartett hangversenye. 9 óra 30: Szakszofonjáték. 10 óra: Fuvószenekar hangversenye. **Róma.** 9 óra 5: Gramofonzene. 9 óra 45: Operaelőadás **Strassburg.** 6 óra: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Könyvű zene. 11 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 9 óra 15: Könyvű zene. 11 óra 10: Chopin-művéből. 11 óra 50: Táncczene.

Vasárnap (május 22.) Bukarest. 11 óra 30: Egyházi zene. 12 óra: Zenekari hangverseny. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Tarka hangverseny. 7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Bukovinai-est. **Budapest.** 11 óra: Hírek, kozmetika. 12 óra: Református istentisztelet. 1 óra: Egyházi zene és szentbeszéd, majd zene-

kari hangverseny Radnai Erzsébet közreműködésével. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Mezőgazdasági előadás. 6 óra: A Diósgyőri Vasgyár munkásdalárdájának hangversenye. 6 óra 50: Baktay Ervin előadása. 7 óra 20: A Berend szalózenekar hangversenye. 8 óra 30: Berko István előadása. 9 óra 30 Operarészletek az operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. 10 óra 30: A magyar kabaré története, utána Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 1 óra: A Mándits szalózenekar táncczenéje. Bécs. 11 óra 30: Orgonahangverseny. 12 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 2 óra: Szórakoztató zene. 3 óra 30: Mandolinzene. 5 óra 30: Kamarazene. 6 óra 50: Szórakoztató zene. 9 óra 40: Dalok. 10 óra 10: Vigjáték előadása. 12 óra 5: Táncczene. **Belgrád.** 2 óra 5: Nemzeti dalok. 2 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 6 óra: Népdalok. 7 óra 30: Jazz-band. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra 30: A rádió vonósnyegyesének hangversenye. 11 óra 40: Énekhangverseny. 12 óra 30: Szórakoztató zene. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Operettelőadás. 12 óra: Hírek, majd zenekari hangverseny. **Milánó.** 9 óra 5: Könyvű zene. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 20: Zenekari hangverseny. 11 óra: Operaelőadás. **Prága.** 9 óra 30: Vigopera előadás. 12 óra 20: Gramofonzene és hangverseny. **Róma.** 7 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Gramofonzene. 10 óra 45: Operettelőadás. **Stockholm.** 6 óra 30: Karének. 9 óra 30: Kamarazene. **Strassburg.** 8 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Jazz band. 10 óra 30: Szimfónia. 12 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 7 óra 45: Népszerű hangverseny. 1 óra: Táncczene.

lok. 7 óra 30: Jazz-band. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra 30: A rádió vonósnyegyesének hangversenye. 11 óra 40: Énekhangverseny. 12 óra 30: Szórakoztató zene. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Operettelőadás. 12 óra: Hírek, majd zenekari hangverseny. **Milánó.** 9 óra 5: Könyvű zene. 9 óra 30: Gramofonzene. 10 óra 20: Zenekari hangverseny. 11 óra: Operaelőadás. **Prága.** 9 óra 30: Vigopera előadás. 12 óra 20: Gramofonzene és hangverseny. **Róma.** 7 óra: Délutáni hangverseny. 10 óra: Gramofonzene. 10 óra 45: Operettelőadás. **Stockholm.** 6 óra 30: Karének. 9 óra 30: Kamarazene. **Strassburg.** 8 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Jazz band. 10 óra 30: Szimfónia. 12 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 7 óra 45: Népszerű hangverseny. 1 óra: Táncczene.

hessen. Nincsen más hátra, mint a külföldi hitelezőkkel tárgyalni és velük új fizetési módokat megállapítani.

Leszállított kamatlab. A norvég nemzeti bank a kamatlabát öt százalékról négyésfél százalékra szállította le.

Fizetéseketlen szerelési vállalat. Hirschl és Társa temesvári bádógos és szerelővállalat a törvényszékhez kényszerjegyzési kérelmet intézett. A cég hatvan százalékot ajánl hitelezőinek. A kényszerjegyzési kérelem 2,195,322 lei passzívával szemben 1,836,696 lei aktívát mutat ki. A bíróság legközelebb dönt a kényszerjegyzési kérelem ügyében.

Betiltott temesvári állatvásár. A megyében uralkodó száj és körömfájás miatt Tirbu György városi főállatorvos intézkedésére Temesvárott további intézkedésig semmiféle állatvásár nem tartható. Levágásra szánt szarvasmarhát, disznót és juhot állatorvosi bizonyítvány alapján lehet Temesvárra behozni, de ezeket az élőállatokat egyenesen a vágóhidra kell szállítani.

Könyörtelenül behajtják az adókat. A pénzügyminiszterium szigorú rendeletet intézett az összes pénzügyigazgatókhoz és felszólította őket, hogy az adóbehajtásokat fokozzák és minden rendelkezésre álló eszközzel emeljék az adók összegét. A rendelet még kifejezésre juttatja, hogy azon pénzügyi tisztviselők ellen, akik nem mutatkoznak erélye seknek az adóbehajtásnál a miniszterium büntető szankciókat fog alkalmazni.

Gabonaárak maganártolyama. Buza 350 lei, tengeri 250, zab 225 árpa 320, burgonya 195, tökmag 675 és korpa 180 lei száz kilónként. Lucernamag 20, lóheremag 40, kendermag 7.50 és bab 4.50 lei kilónként. Az irányzat a búzában szilárd, a többi terményekben lanya.

Közgazdaság

A zálogházak csupán tizenhárom százalék kamatot szedhetnek a kölcsönök után

A parlament legutóbb megszavazta a zálogházi törvényt is, amelynek végrehajtási utasítása megérkezett Temesvárra. Popovici Virgeli miniszteri igazgató, bánsági kereskedelmi felügyelő a törvény alapján közölte a temesvári zálogházakkal, hogy legfeljebb tizenhárom százalék kamatot számíthatnak a zálogtárgyakra adott összegek

után. Tekintettel arra, hogy ebből a kamatból nem tudják fedezni a kiadásokat, a biztosítási díjakat, a zálogházi fenntartási és üzemi költségeit, a Temesvári Kereskedők bankjának zálogházosztálya máris elhatározta, hogy a mai naptól kezdve új zálogkölcsönöket nem folyósít.

Négy milliárd pengő külföldi tartozása van Magyarországnak

A magyar felsőházban Korányi Frigyes báró, pénzügyminiszter kijelentette, hogy Magyarország külföldi tartozása négy milliárd pengő. Egyesek azt a tanácsot adják, hogy Magyarország jelentsen be egyoldalúan fizetéseketleneséget és szüntesse be a külföldi törlesztéseket.

Ezt nem lehet megtenni egyrészt azért, mert a külföldi hitelre az országnak a jövőben is szüksége van, másrészt pedig azért, mert ez az eljárás nem volna méltó az országhoz. Magyarország anyagilag különben sem elég erős arra, hogy az egész világ ellen gazdasági háborút visel-

India véres napjai

A Déli Hírlap történeti regénye

SIR JOHN RETCLIFFE MŰVE ALAPJÁN
IRTA BERKÓ KÁROLY

— 149 folytatás —

— Te nem gondolhatod komolyan azt, amit mondtál. Te csak meg akartál engem ijeszteni. Irgalmazz, kegyelmezz, hiszen te is nő vagy.

Anarkalli kegyetlenül kacagott.

— Nő vagyok én is, akinek te rengeteg fájdalmat okoztál. Elvetted tőlem azt a férfit, akit én szerettem. Emlékezz rá, hogy bosszút esküdtem Most elérkezett a bosszu ideje.

Intett a szepoynak:

— Vigyed!

A szepoy megragadta Edit kezét és egy rántással talpra állította a minden tagjában remegő Editet.

Aztán megindult vele.

— A nép nőket, — mondotta a szepoy, inkább csak önmagának, mint a körülállókknak, Visnu az igazhívők gyönyörűségére teremtette. Gyere, rubintom, mert nagyon szomjazom már a csókokat.

Ezzel magával vonszolta a tehetetlen Editet, aki már inkább halott volt, mint élő.

Nena Sahib a jelenet alatt úgy járt föl alá, akár az éhes tigris, aki vére szomjazik.

Mikor a katona elment a szerencsétlen Edittel, Nena kiadta tisztjeinek a parancsot, hogy a nőket, akik a gyermekekkel külön csoportban voltak fölláttva, katonák gyűrtje von-

ja körül.

Ez megtörtént, mire a Nena újabb parancsot adott. Kegyetlenségének fokozására azt a parancsot angolul adta ki.

— Puskát tölts! Célozz!

A foglyok tisztában voltak vele mindjárt, hogy mi a Nena szándéka. A katonák által körülzárt asszonyok és leányok jajgatni kezdtek.

— Együtt akarunk meghalni férjünkkel! Együtt akarunk meghalni az angol katonatisztekkel, mert angol katonatisztek feleségei, testvérei és gyermekei vagyunk.

Azokban hiábavaló volt a nők minden rimánkodása, Nena Sahib parancsára elválasztották őket a férfiaktól. A szegény feleségek, leányok, nővérek hiába kapaszkodtak övéikbe, a durva szepoyok kezei erőszakkal elrángálták őket onnan.

A szerencsétlen nőket egy csoportba terelték és szepoykatonák vették őket körül.

Anarkalli utasítására az egyik szepoy külön állott örnek Higson Edit mellé.

A táncosnő gunyosan kiáltott Editre:

— Te miattad hagyott el engem és azt mondotta neked, hogy én egy közönséges táncosnő vagyok, akinek a teste mindenki prédája lehet. Most aztán reszkezz a bosszúmtól, te fehér nő! Odaadlak ennek a szepoynak, aki téged azzá tesz, ami én vagyok és akkor a te testedet is megkaphatja akárki.

Csak doktor Brice fiatal feleségét nem tudták a szepoyok fiatal férjétől

elszakítani. Az asszony, aki huszonöt esztendővel volt fiatalabb férjénél, árvalány volt, távoli rokona is volt a doktornak, aki néhány hónap előtt hozta el Angliából és négy hónapja, hogy feleségül vette. A fiatal Bicené görcsösen karolta át férjét és a hozzányúló szepoyokat rugta, harapta, karcolta.

— Hagyjátok ott azt az asszonyt, — kiáltott Nena Sahib katonákra, — ha meg akar halni a férjével, haljon meg elvégre mindegy, hogy miképpen pusztul el.

Aztán maga adta ki a parancsot:

— Tölts! Célozz!

Már éppen a tüzelésre akarta kiadni a parancsot, amikor Graham káplán, aki ott állott a kivégzendő férfiak között, hangosan kiáltott:

Állj! Akármilyen vérszomjasok vagytok is, de lsten ti is hisztek. Arra kérlek, engedjétek meg, hogy mint buzgó keresztények halhassunk meg. Mielőtt ránk lövitek, engedjétek meg, hogy a bibliából felolvassak valamit.

— Öt percet engedélyezek, — válaszolta Nena Sahib.

Graham káplán reverendája zsebéből elővette bibliáját, amelyet mindig magánál hordott. taláomra, felnyitotta azt és remegő hangon befogott a százkettedik zsolttár olvasásába:

— Uram, hallgasd meg az én imádságomat és kiáltásom jusson el hozzád!

— Ne rejtsd el orcádat előlem. S amely nap szorongattatom, hajtsd hozzám a te füledet, amely nap kiál-

tok, hallgass meg engemet!

— Mert megemésztetnek, mint a füst, az én napjaim és az én csontjaim mint ez üszög, megégték.

Az asszonyok csoportjából, amelyet körülfogtak a szepoyok, sirás és zokogás hangzott.

És a fiatal lelkész szava még hangosabban, még erőteljesebben olvasta a zsolttárt:

— Az én szívem, minekutána megvertetted, megszáradott, miként a fű.

— Az én napjaim hasonlatosak az árnyékhoz és én mint a fű, megszáradtam.

— Te pedig, Uram, mindörökké megmaradsz és a te emlékezedet nemzedékről nemzedékre megmarad.

— Az Ur a menyekből a földre tekintett, meghaláná a foglyoknak nyögéseit és feloldozná a bűnök alól a halálnak fiait.

A angolok, akikre a halál várt, alázatosan lehajtották a föld felé a fejüket és egymás után térdre ereszkedtek a lelkész körül.

Nena Sahib pedig harsányan kiáltott:

— Tűz!

Ropogtak a puskák, de a puskaropogáson túl is hallatszott Graham káplán hangja, amint rendületlenül tovább olvasta a zsolttárt, amíg körülötte sorra hullottak a porba a sebesültek.

— És a halandó ember napjai hasonlatosak a fűhöz és miként a mezőnek virága, úgy virágzik...

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés olcsó és eredményes

Egyes szó ára :

Levelezés és házasság rovatban négy lelt, vastagabb betűvel hat lelt. Legkisebb hirdetés negyven lelt.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Egyes rovatban három lelt, vastagabb betűvel öt lelt. Legkisebb hirdetés

harminc lelt.

Állástkeresők szavankint két lelt, vastagabb betűvel három lelt. Legkisebb apróhirdetés husz lelt, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lelt.

Jelíges hirdetések címét a kiadó-

hivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz :

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvarosban: Kardos-trafik, Közelebbi és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik, Közelebbi-tér.

Házasság

Huszonháromeve

közvetít házasságokat Nagy Jenő, Budapest, Rákoczi utca ötvenhét/B. Osszeköttetések Romániából, Csehszlovákiából, Jugoszláviából.

Arvaleány

vagyok, földbirtokos családból. Férjhez mennék. Hozományom földbirtok, ház, készpénz, Fényképet, címet megküldheti NAGY JENŐ, Budapest, Rákoczi utca ötvenhét/b.

Alkalmazás

Gyakorlott filmragasztó leány

felvétetik. Grünwald és Spitzer Scudier-tér 2. (589)

Perfekt cipőtűző

rögtön felvétetik IV., Fröbl-utca 50. (583)

Lapárusítók

azonnal felvételnek magas jutalékkal Jelentkezni a

Déli Hírlap

KIADÓHIVATALÁBAN

Allást keres

Gyermektelen házaspár

tiszta és megbízható, házmesteri állást keres. IV., Pályasor 26. (563)

Apolónének

azonnalra ajánlkozik középkorú özvegy nő, hosszabb bizonyítvánnyal, vidékre is megy. Illésné II. Háromkirály-utca 20. (530)

Adás-vétel

Utazó koferek 100 leltől, irattáskák valódi bőrből 180 leltől kezdve

FEUER bőraruüzem Mercy-u. 8. (Deutsch Testvérek mellett). (910)

Kerti székek és asztalok buffet pult márvánnyal olcsón eladó. Oberländer IV., Fröbl-u. 33. (902)

Keresek modern bérházat megvételre 2 millióig. Részletezett ajánlatokat a lakások felsorolásával, netto bérhozádek, pontos cím stb. feltüntetésével „Központi fekvés” jelíggé a kiadóba kérek. (590)

Saját orvosa mondja, hogy egyedül csak az „OLLA” megbízható

Raleigh tura-motorbicikli oldalkocsival alig használt eladó. Bővebbet Uhrmann papirkereskedés Belváros. (582)

Vendéglő

Józsefváros legforgalmasabb helyén, olcsón eladó. Csak komoly érdeklődők levelét „Olcsó” jelíggé a kiadóba kérem. (592)

Eladó

jutányos áron, egy keveset használt, jó karban lévő Buick Standard autó. Cím a kiadóban. (564)

Házhely

290 □-öl az Erzsébetvárosban olcsón eladó. Bővebbet Szabó Gyula Ujfreidorf 16. u. 19. sz. (568)

Csodaszép perzsa

és besszarábiai szőnyegek, ebédlők, hálók, konyhák, mindennemű butordarabok, garnitúrák, csillárok, szervizek, kézimunkák sűrűsége, olcsón eladók. Gáborné bizományi vállalata, Batthyány-u. 6. I. em. (681)

Szekrények

garderob szekrény és egyéb háztartási cikkek olcsón eladók. II. Vécsey-utca 2. I. em. 7. (595)

Rakettek Hammer, Maas, Atlas, Davis világmárkák frissen érkeztek. Beeserélünk régít újra. Vétel, Javitás. Sternberg. (328)

Lakás

Mészárszék

lakással összes mellékkeliségekkel kiadó. Közelebbit Velimir Pavlovits kereskedő Mehala, Str. Closca 29. (569)

Butorozott szoba

feltétlen tiszta, két ágyval, lehetőleg Belvárosban konyha és fürdőszoba használatlalt feltétlen uricsaládnál június elsejére kerestetik. Cím a kiadóban. (919)

Hentesüzlet

teljes berendezéssel azonnal kiadó. Rökkantegyelt Hunyadi-ut 10. (591)

Két szobás

lakás azonnalra kiadó. V. Str. E. Murgu 17. (593)

Különféle

Jól mulatni

csak a Hegedűs féle vendéglőben lehet — Bessenyei-telep. Minden vasárnap Savoy jazz, tánc, kitűnő ételek és italok. Figyelmes kiszolgálás. (570)

Tartós hullám (Dauerwellen)

a világmárkás „Realistic” géppel olcsón ENDRESZ hölgy fodrásznál II., Andrassy-ut 16. (864)

15 leiert **egyszer**
60 leiert **egész hétig**

HIRDETJÜK KIADÓ LAKÁSÁT!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

külön bejáratlalt, fürdőszoba használatlalt azonnal

Belváros, Löffler B/palota földszint 1.

Butorozott szoba

1 vagy 2 személynek azonnalra

Luna parki megállótól jobbra Str. Pilatus 23.

Butorozott szoba

külön bejáratlalt, fürdőszoba használatlalt és teljes ellátással

június 1-re

Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 5/I. em. balra.

1 utcai szoba-konyha

fürdőszobával július 1-re Erzsébetváros, Dózsa-u. 53

1 szobás-konyhas

június 1-re Erzsébetváros, Király-u. 68

Szuterén

1 szoba-konyha éléskamra június 1-re

Józsefváros, Arany János-utca 4

2 szobás modern

augusztus 1-re

Belváros központjában. Közelebbit: Temesvári Bank.

3 szobás teljesen modern

(fürdőszobával) azonnalra

Belváros, Nádor-u. piros-szám 1. Goldmanné. Erzsébetváros, Dózsa-u. 43 (házmester) Szuterén helyiségekkel.

3 szobás modern

június 1-re

Józsefváros, Zrínyi-utca 4.

3 szobás modern

kerthasználatlalt

augusztus 1-re Gyárvaros, Str. Pestalozzi (Sörházator) 12.

3 szobás modern

augusztus 1-re

Belváros központjában. Közelebbit: Temesvári Bank. Erzsébetváros, Mühle Vilmos-utca 1.

4 szobás modern

aug. 1-re

Gyárvaros, Vadászerei-utca 9. (villamos megállónál). Közelebbit: Mednyanszky Városház-u. 9.

Erzsébetváros, Tirol-u. 36. (Házmesternél).

Belváros központjában. Közelebbit: Temesvári Bank.

Irodahelyiség

azonnalra

2 szobás

Belváros, Mercy-utca 3. Közelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-utca 8. szám. Telefon 23-34.

Saroküzlethelyiség

azonnalra

Belváros, Mercy-utca 3

Közelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-utca 8. szám. Telefon: 23-34.

Üzlethelyiség

azonnal lakással

Józsefváros, Schulz, Rózsa-utca 18.

Munkájukban támogassuk vakokat!

Tagjaink kosár és nádszék fonással háziipó készítésével, zenével zongora-hangolással foglalkoznak. Műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk. Levelezőlap hívásra a munkánké hához is megyünk a. n. é. közönség szíves támogatását kéri a „Vakok egylete” Erzsébetváros Postaközl-tér. (590)

Poloskát, molyt, zsisziket és petéket

garanciával kipusztít csak „D-gáz”. Emberre, butorra, holmira ártalmatlan. Patkány és egéirtás. Szőnyeg-, butor-portalánítás (vacuum). Parkett szurolás-, gyalulás-, beeresztés stb. Mielőtt nyaralni utazik, lakását sváb és ruszobgár ellen preparáltassa. Eredmény meglepő: **Institut Rubin III.** Püspökut 5. Telefon 78. (Pinkerton) (898)

Orgonás Ilona

pirosigazolványa elveszett. Megtalálója a rendőrségen adja le. (594)

Varrónók!

Ingyenes nyaralás, varrás ellenében. Közelebbi megtudható a lap kiadóhivatalában május végéig. (588)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA EMIL városi gyógyszerterében, a „Fekete Sas”-hoz, Belváros, Szent György-tér.

A Déli Hírlap

BUKARESTBEN

a következő kioszkokban kapható:

a főpostánál

a II. sz. postánál

a Bul. Elisabetán „Lavr” mellett

Bercovici banknál

Hotel Bristolnál

Hotel Prinsálnál

a Calea Victoriein

a liberális pártklubnál

Ototelesanu előtt

„Select” mozi mellett

Hotel Grand előtt

Atheneum mellett

a Calea Grivitein

a pályaudvar előtt két kioszkban.